

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U TREBINJU
Broj: 15 0 U 003721 17 U
Trebinje, 27.02.2018. godine

Okružni sud u Trebinju po sudiji Tatjani Prčić, kao sudiji pojedincu, uz sudjelovanje zapisničara Slavice Rosandić, rješavajući upravni spor po tužbi Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, Gajeva broj 2, Banja Luka, zastupan po Blagovčanin Srđanu, Predsjedavajućem Odbora direktora (u daljem tekstu: tužilac), protiv Grad Trebinje, ulica Vuka Karadžića broj 2, zastupan po Gradonačelniku Luki Petroviću (u daljem tekstu: tuženi), radi poništenja Odluke Grada Trebinja broj 11-053-554/17 od 17.11.2017. godine, u upravnoj stvari slobodi pristupa informacijama, donio je dana 27.02.2018. godine,

PRESUDU

Tužba se uvažava, Odluka Grada Trebinja broj: 11-053-554/17 od 17.11.2017. godine, se poništava.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u cijelosti.

Obrazloženje

Osporenom Odlukom broj: 11-053-554/17 od 17.11.2017. godine, tuženi odlučujući o žalbi tužioca, izjavljenoj protiv Odluke Grada Trebinja broj: 11-053-554-1/17 od 01.11.2017. godine, nije uvažio navode žalbe tužioca, već je informisao tužioca da nema mogućnosti Gradska uprava Grada Trebinja da zaduži zaposlenog koji će se baviti samo umnožavanjem dokumentacije i dostavljanjem iste tužiocu. Istovremeno je Gradska uprava Grada Trebinja obavijestila tužioca da će na svaki zahtjev za pristup informaciji shodno Zakonu o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik RS“ broj 20/01) odobriti uvid u iste u prostorijama Gradske uprave Grada Trebinja, uz prethodno naznačen dan i čas uvida.

Protiv osporene odluke tuženog organa tužilac je kod ovog suda pokrenuo upravni spor. U tužbi se ističe da je tužilac postupajući po Zakonu o slobodi pristupa informacijama Republike srpske, obratio se Gradu Trebinje tražeći dostavu informacija koje su pod kontrolom tog organa. Tužilac je obaviješten Odlukom broj: 11-053-554-1/17 od 01.11.2017. godine, da će predstavniku tužioca biti omogućen uvid u traženu dokumentaciju dana 16.11.2017. godine, u 08.00 časova u prostorijama Gradske uprave Grada Trebinja. Na navedenu Odluku tužilac je uložio žalbu, pa je tuženi donio Odluku broj: 11-053-554/17 od 17.11.2017. godine, kojom je obavijestio tužioca da je Gradska uprava Grada Trebinja zaokupljena rješavanjem nagomilanih problema koji su proistekli iz neodgovornog rada prošlog saziva gradske vlasti i da nema mogućnosti da zaduži zaposlenog koji će se baviti umnožavanjem dokumentacije i dostavljanjem iste.

Tužilac smatra da javni organ nije postupio u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama RS, koji Zakon odredbama člana 1. stav b), propisuje da svako lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije. Tužba se poziva i na odredbe člana 14. stav 1. Zakona, kojom je propisano da po prijemu zahtjeva za pristup informacijama, nadležni javni organ preduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva. Obaveza pomaganja je utvrđena članom 18. istog zakona, koja odredba predviđa da javni organ preduzima sve redovne mjere pomoći svakom fizičkom ili pravnom licu koje traži da ostvari bilo koje pravo u smislu ovog Zakona. Donošenjem odluke da se tužiocu jedino odobri lični uvid u informacije u prostorijama Gradske uprave Grada Trebinja, bez ostavljanja mogućnosti da mu se informacije umnože o njegovom trošku i prosljede na adresu, po ocjeni tužbe, javni organ je pokazao tendenciju da u najvećoj mjeri oteža pristup javnim informacijama i da tužioca izloži bespotrebnom trošku i novca i vremena. Pristup informacijama, kako predlaže tužilac, bi zahtijevao dolazak osobe koja bi vršila uvid, boravak u Gradu Trebinje, što bi iziskivalo troškove putovanja i boravka, pa tužilac smatra da je ovakvo postupanje javnog organa i etički nedopustivo.

Analizirajući odredbu člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, predviđena je mogućnost obavještanja podnosioca zahtjeva o mogućnosti umnožavanja informacije i o troškovima umnožavanja uz napomenu da se umnožavanje informacije omogućava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno, u smislu člana 16. istog zakona. Iz naprijed navedene odredbe, po ocjeni tužbe, proizilazi da je pristup informacijama u prostorijama javnog organa i umnožavanje i prilaganje kopija traženih informacija su postavljene kao mogućnosti koje javni organ treba da navede u rješenju, a za koje se odlučuje podnosilac zahtjeva kao stranka u postupku a ne javni organ.

Tužilac predlaže da sud postupajući po tužbi istu usvoji, poništi Odluku Grada Trebinja i naloži da se tužiocu omogući sloboda pristupa informacijama na način da se kopije istih dostave tužiocu poštanskim putem na adresu tužioca. Zahtjeva troškove upravnog spora pri tome ne navodeći koje troškove i u kojem iznosu, kao i troškove sudskih taksi na tužbu i presudu.

U odgovoru na tužbu tuženi negira da je donio odluku kojom je odbijen zahtjev tužioca za pristup informacijama, pa smatra da je nejasno da li je tužba podnesena zbog pogrešne primjene materijalnog prava ili iz nekog drugog razloga predviđenog odredbama člana 10. Zakona o upravnim sporovima RS („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS). Tuženi ističe da je obavijestio tužioca da će njegovom predstavniku biti omogućen uvid u traženu dokumentaciju i to dana 16.11.2017. godine u 08.00 časova u prostorijama Gradske uprave, a pri tome uzimajući u obzir činjenicu da gradska uprava nije u mogućnosti zadužiti službenika koji bi umnožavao i distribuirao podatke koji se odnose na treća lica bez njihove saglasnosti, pa smatra da je postupila u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama, odobrila predmetni zahtjev i podneskom poučila podnosioca zahtjeva o mogućnosti uvida u kompletnu dokumentaciju. Što se tiče umnožavanja i distribuiranja dokumentacije koja se odnosi na treća lica bez njihove izričite pisane saglasnosti, po ocjeni tuženog, bilo bi u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH. Tuženi predlaže da sud donese odluku kojom će tužbu odbiti kao neosnovanu. Troškove upravnog spora ne zahtjeva.

Nakon uvida u kompletan spis predmeta ove upravne stvari, uvida u tužbu i osporeni upravni akt, odgovor tužene strane, po odredbama člana 30. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove odluke iz sljedećih razloga:

Odlučujući o zahtjevu Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, kojim je tužilac na osnovu čl. 4. i 11. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, zatražio kopije tačno određenih dokumenata za postupke javnih nabavki i to povodom nabavki pogonskog goriva za potrebe gradske uprave Grada Trebinje, opremanje i rekonstrukciju poslovnog prostora u ulici Jovana Dučića, izgradnja kolektora u ulici Nova, faza 2 i rekonstrukciju poslovnog objekta u ulici Carice Milice, tuženi je informacijom pod brojem: 11-053-554-1/17 od 01.11.2017. godine, obavijestio tužioca da će predstavniku tužioca biti omogućen uvid u traženu dokumentaciju dana 16.11.2017. godine u 08.00 časova, u prostorijama Gradske uprave Grada Trebinja.

Na navedenu odluku tužilac je uložio žalbu, iz razloga što po ocjeni tužioca, javni organ nije pravilno primijenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama sa pozivom na odredbe člana 14. st. 2. navedenog zakona, kojima je propisan postupak javnog organa prilikom odlučivanja o zahtjevu, odnosno da je nadležni javni organ dužan da dopisom obavještava podnosioca zahtjeva, koji dopis treba da sadrži: 1. obavještenje o mogućnosti ličnog pristupa informaciji, 2. obavještenje o mogućnosti umnožavanja informacije i troškovima umnožavanja i 3. priloženu kopiju tražene informacije kada se ista osigurava besplatno. Odlučujući o žalbi tuženi je donio Odluku pod brojem: 11-053-554/17 od 17.11.2017. godine, kojom je obavijestio tužioca da Gradska uprava Grada Trebinja nema mogućnosti da zaduži zaposlenog koji će se baviti samo umnožavanjem dokumentacije i dostavljanjem iste i obavijestili tužioca da će Gradska uprava na svaki zahtjev za pristup dokumentaciji shodno Zakonu o slobodi pristupa informacijama RS odobriti uvid u iste u prostorijama Gradske uprave Grada Trebinja uz prethodno naznačen dan i čas uvida.

Sloboda pristupa informacijama kao sastavni dio prava na slobodno izražavanje utvrđena je članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima, to je osnovno demokratsko pravo građana koje omogućava kontrolu izabranih predstavnika i štiti od zloupotrebe, koje pravo je propisano brojnim međunarodnim dokumentima. Zakon o slobodi pristupa informacijama u RS („Službeni glasnik RS“ broj 20/01), omogućava pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom zakonu (čl. 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS).

Zahtjev za pristup informacijama se podnosi onom javnom organu za koji podnosilac zahtjeva smatra da je nadležan (čl. 11. istog zakona). Po prijemu zahtjeva za pristup informaciji nadležni javni organ preduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva (čl. 14. st. 1).

Po odredbama člana 14. stav 2. istog zakona, propisano je da: „Ako se odobri pristup informaciji bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopisom se: a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa i b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, procijenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje

podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ i/ ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno u smislu člana 16. ovog zakona“.

Imajući u vidu naprijed navedene zakonske odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama, proizilazi da javni organ nakon prijema zahtjeva za pristup informacijama ima obavezu da olakša i potakne saopštavanje informacija o čemu obavještava dopisom podnosioca zahtjeva. Shodno odredbama čl. 14. st. 2. Zakona date su tri mogućnosti pristupa informacijama na naprijed opisani način. Donošenjem odluke od strane tuženog, da se podnosiocu zahtjeva odobri jedino lični uvid u prostorijama javnog organa, bez ostavljanja mogućnosti da mu se informacije umnože o njegovom trošku i proslijede na adresu, na što se osnovano ukazuje u tužbi, pogrešno je primijenjen materijalni propis, konkretno odredbe čl. 14. st. 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama i na taj način onemogućeno tužiocu da pristupi informacijama, kako je to tužilac tražio. Po pravilnoj primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama, javni organ ima primarnu obavezu da sagleda mogućnost ostvarivanja ovog prava na način kako je to traženo od strane podnosioca zahtjeva i to u smislu odredaba čl. 14. st. 2. navedenog Zakona. Po nalaženju ovog suda razlog zbog kojeg se tuženi opredijelio da ne dozvoli pristup informacijama na način kako je to traženo je nejasan i ne može se na pouzdan način zaključiti čime se tuženi rukovodio da ne dozvoli takav pristup.

Iz naprijed navdenih razloga ovaj sud je uvažio tužbu tužioca i poništio upravni akt tuženog, a predmet vratio na ponovni postupak i odluku.

Tužbom se zahtijevalo da sud donese odluku kojom će naložiti tuženom da omogući slobodan pristup traženim informacijama, na način da se kopije istih dostave tužiocu poštanskim putem na adresu sjedišta tužioca. Kako je po ocjeni suda osporenim upravnim aktom tuženog pogrešno primijenjen materijalni propis, to sud nije mogao riješiti u sporu pune jurisdikcije ovu upravnu stvar, jer je potrebno da tužilac prethodno izvrši uplatu za umnožavanje traženih informacija, pa je sud svojom odlukom predmet vratio prvostepenom organu na ponovno odlučivanje.

U ponovnom postupku tužena strana je u obavezi da postupi po odredbama čl. 50. ZUS-a tako što će donijeti novi upravni akt u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude, a pri tome je vezan za pravno shvatanje i primjedbe suda u pogledu postupka.

Sud je odbio zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora, i pored uspjeha u sporu, jer je tužilac zahtijevao troškove a da prethodno nije iste opredijelio, shodno odredbama člana 396. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), koje odredbe se primjenjuju i u postupku po tužbama u upravnom sporu, shodno odredbama člana 48. ZUS-a. O naknadi troškova odlučuje sud na određeni zahtjev stranke bez raspravljanja a stranka je dužna da u zahtjevu opredjeljeno navede troškove za koje traži naknadu.

Sud je odbio zahtjev tužioca za naknadu troškova na ime sudske takse na tužbu i presudu, jer je isti oslobođen od obaveze plaćanja sudske takse po osnovu odredaba člana 10. Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik RS“ broj 73/08, 49/09, 67/13).

Zapisničar

Slavica Rosandić

